

پژوهش

ارزیابی مدل‌های سنجش دین‌داری ایرانیان در پیمایش‌های ملی

پژوهش «ارزیابی مدل‌های سنجش دین‌داری ایرانیان در پیمایش‌های ملی» به همت سید حسنعلی سیاحی‌زاده‌فرد در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تهیه و منتشر شده است.

رصد و پایش وضعیت دین‌داری به‌ویژه پس از انقلاب اسلامی، جالب‌توجه مراکز علمی و نهادهای تصمیم‌گیر بوده، به‌گونه‌ای که تاکنون پیمایش‌های گوناگونی در این زمینه صورت گرفته که هرکدام از آن‌ها بر الگوی نظری خاصی استوار است و یافته‌های آنان بعدشناسی و گویه‌های منحصر به فرد همان الگو را پوشش می‌دهد. بنابراین، فهم این داده‌ها و تحلیل‌های متنوع برآمده از آن‌ها، در گرو شناخت مدل‌های زیربنایی سنجش دین‌داری پیمایش‌ها است. هدف گزارش حاضر، ارزیابی مدل‌های سنجش دین‌داری ایرانیان در پیمایش‌های ملی و بررسی نقاط قوت و ضعف هرکدام از آن‌ها برای مشخص ساختن قدرت واقع‌نمایی آن‌ها است. همچنین، به مهم‌ترین مدل‌های بومی نیز پرداخته شده تا ظرفیت آن‌ها در مقایسه با سایر مدل‌ها مشخص شود. نتیجه آنکه، اگرچه پیمایش‌ها توانایی به تصویر کشیدن بخشی از واقعیت چندلایه دین‌داری را دارند؛ اما می‌توان به کمک مجموع یافته‌های آنان در کنار یکدیگر، تا حد قابل‌قبولی به روند برخی تغییرات فرهنگی ایرانیان پی برد.